

СТАНОВИЩЕ

от

доц.д-р Райна Христова

секция "Морска геология и археология".

за

дисертацията на Ивалена Вълчева-Георгиева, докторант отчислен с право на защита, на тема: **"БИОСТРАТИГРАФСКИ АНАЛИЗ И ПАЛЕОЕКОЛОГИЯ НА КВАТЕРНЕРНИ СЕКВЕНЦИИ ОТ БЪЛГАРСКИЯ СЕКТОР НА ЧЕРНО МОРЕ"**, представена за придобиване на образователната и научна степен "доктор" по област на висше образование: шифър 4. „Природни науки, математика и информатика“; Професионално направление: шифър 4.4. "Науки за Земята"; Докторска програма „Геология на океаните и моретата“

Членът на Научното жури е избран с решение на Научно жури, определено със заповед № 205 от 28. 07. 2016 г. на Директора на Института по океанология – БАН- Варна.

Становището е изготвено съгласно изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности (ПУРПОНСЗАД) в ИО - БАН-Варна.

Представената дисертация е разработена в обем от 167 страници. Текстът е илюстриран с 22 фигури и 4 таблици. Списъкът на литературата включва 191 научни публикации, от които 133 – на крилица; 58 – на латиница и 3 – интернет сайта. Материалът в изложението е структуриран в 12 глави, въведение, заключение и систематично приложение.

Дисертацията на Ивалена Вълчева- Георгиева е посветена на **актуална тема**. Още във Въведението авторът фокусира вниманието върху съвременната значимост на биостратиграфските и палеоекологичните реконструкции. Днес, прецизните, стратиграфски разчленения на морските плейстоценски и холоценски седименти, са пряко свързани с проучване на нефтени и газови находища в акваторията на Световния океан, както и със стопанското усвояване на Българския черноморски шелф и крайбрежие.

Поставената **основна цел на изследването** е ясно формулирана: в хода на биостратиграфското изследване на морски кватернерни седименти да се проследи смяната на палеоекологичните обстановки на утайконатрупване в геоложката еволюция на Черноморския басейн през кватернера, контролирана от промените на климата и морското ниво.

Дисертационният труд на Ивалена Вълчева- Георгиева е изграден върху **теоретичната основа** на биостратиграфския анализ, която включва общи стратиграфски, собствено биостратиграфски и общи методични принципи на изследване. Прилагането на метода на палеоекологичния синтез финализира комплексното научно изследване и му придава статут на палеоекологична реконструкция по определени параметри на геоложката среда.

Същността на представеното научно изследване се разкрива в интерпретирането на конкретни геоложки данни в представителни участъци от Българското черноморско крайбрежие, литоралната зона и шелфа. Качеството на дисертацията е, че анализът на разнофациалните молюскови асоциации е използван освен за времева периодизация на съдържащите ги седименти (**като стратиграфски индикатори**), но и като инструмент за възстановяване на палеоекологичната обстановка по време на съществуването на организмите, тяхното отмиране, погребване и фосилизици (**като палеоекорепери**).

За основни научни приноси считам: 1) в резултат на интегриран литофациален, биостратиграфски анализ на крайбрежни и морски седименти и тяхната стратиграфска корелация, са реконструирани основни моменти от плейстоцен-холоценското развитие на района на Паша дере; 2) чрез разчленяване на разрезите по техните литоложки, палеоекологични особености и очертаване на границите между отделните литофациеси, са обособени фаунистични асоциации, които отразяват фациално-екологичната зоналност в изследваното басейново пространство. Установени са два типа обстановки на обитаване в изследваната област, които се отличават със специфични хидрохимични, палеоекологични параметри и темп на седиментация: *Крайбрежна сублиторална зона на обитаване и Шелфова обстановка на обитаване*; 3) в резултат на проведения биостратиграфски анализ е установена диференциация на молюсковите асоциации